

Duurzame onderwijsverbetering

evidence-informed werken
aan onderwijskwaliteit

21 april 2021

PORAAD

Webinar

www.poraad.nl

Spelregels webinar

1

We hebben ongeveer 200
aanmeldingen.

We eindigen om 11.15 uur

3

Het webinar is interactief. Als je
vragen hebt, zet ze dan in de chat.

2

De microfoon van deelnemers zijn
gedempt. Krijg je het woord? Je ziet
een pop-up met het verzoek je
microfoon aan te zetten.

4

Deel geen gevoelige informatie, links
of bestanden in de chat

Agenda

- Welkom - Anko van Hoepen
- Inge de Wolf - Kansrijke aanpakken
- Edith van Montfort - SAAM*
- Dialoog a.d.h.v. vragen
- Break-out rooms
- Afronding

EducationLab
Netherlands
What works in education

Wat werkt voor basisvaardigheden en gelijke kansen?

Prof. dr. Inge de Wolf
hoogleraar UM & onderwijsinspecteur

Twée vragen

- *Hoe staat het met basisvaardigheden en gelijke kansen?*
- *Wat werkt op basisscholen voor basisvaardigheden en gelijke kansen?*

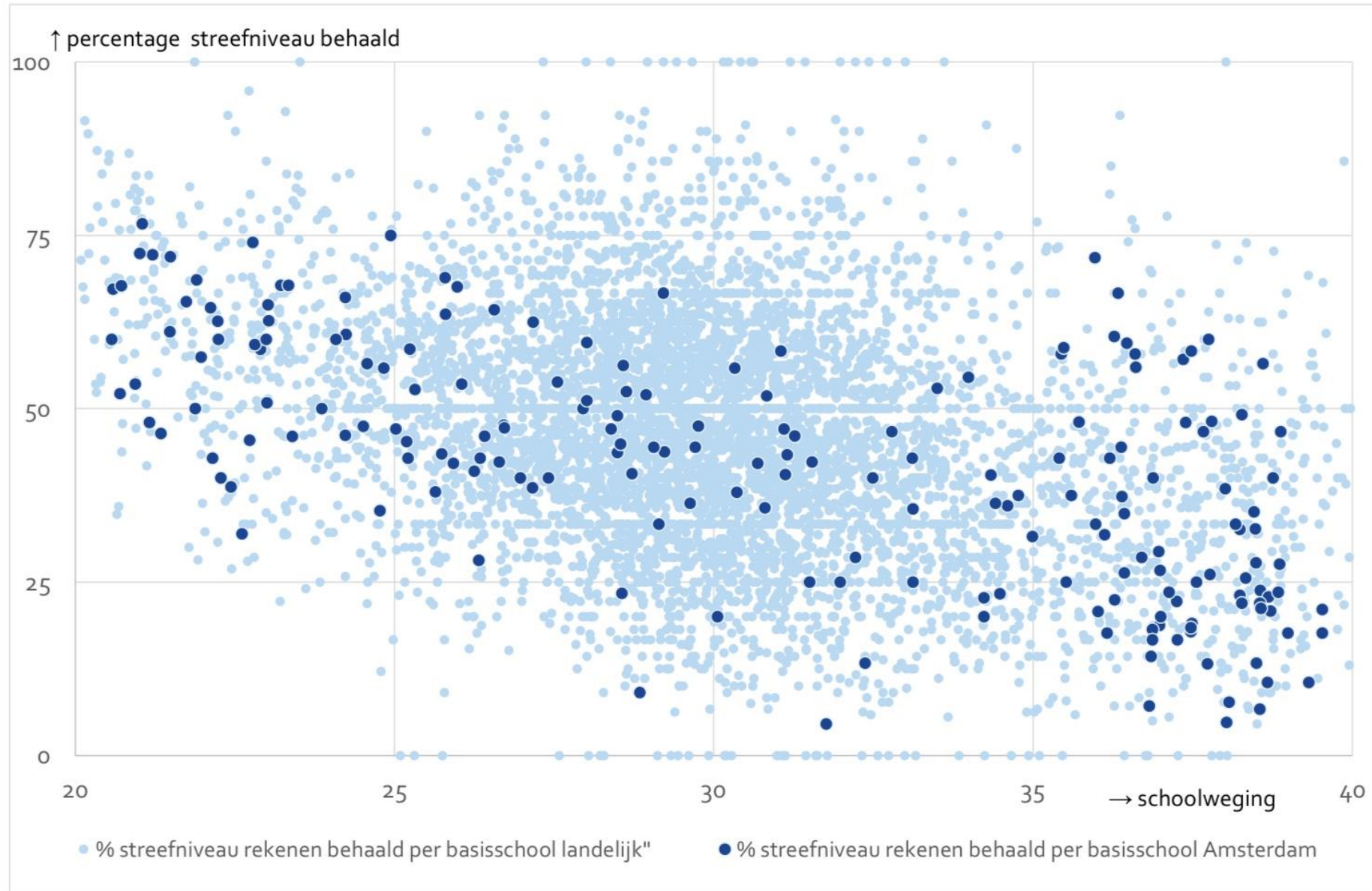
**Research.
Co-create.
Share.**

Hoe staat 't met basisvaardigheden en gelijke kansen?

- Zorgen om beheersing basisvaardigheden: gestaag dalende trend, grote schoolverschillen
- Kansen zijn niet gelijk, ongelijkheid is laatste 10 jaar toegenomen
'Gefeliciteerd met het diploma van je ouders!'
- Door Covid19 is ongelijkheid verder opgelopen, ***met name kansarme leerlingen ondervinden negatieve gevolgen***

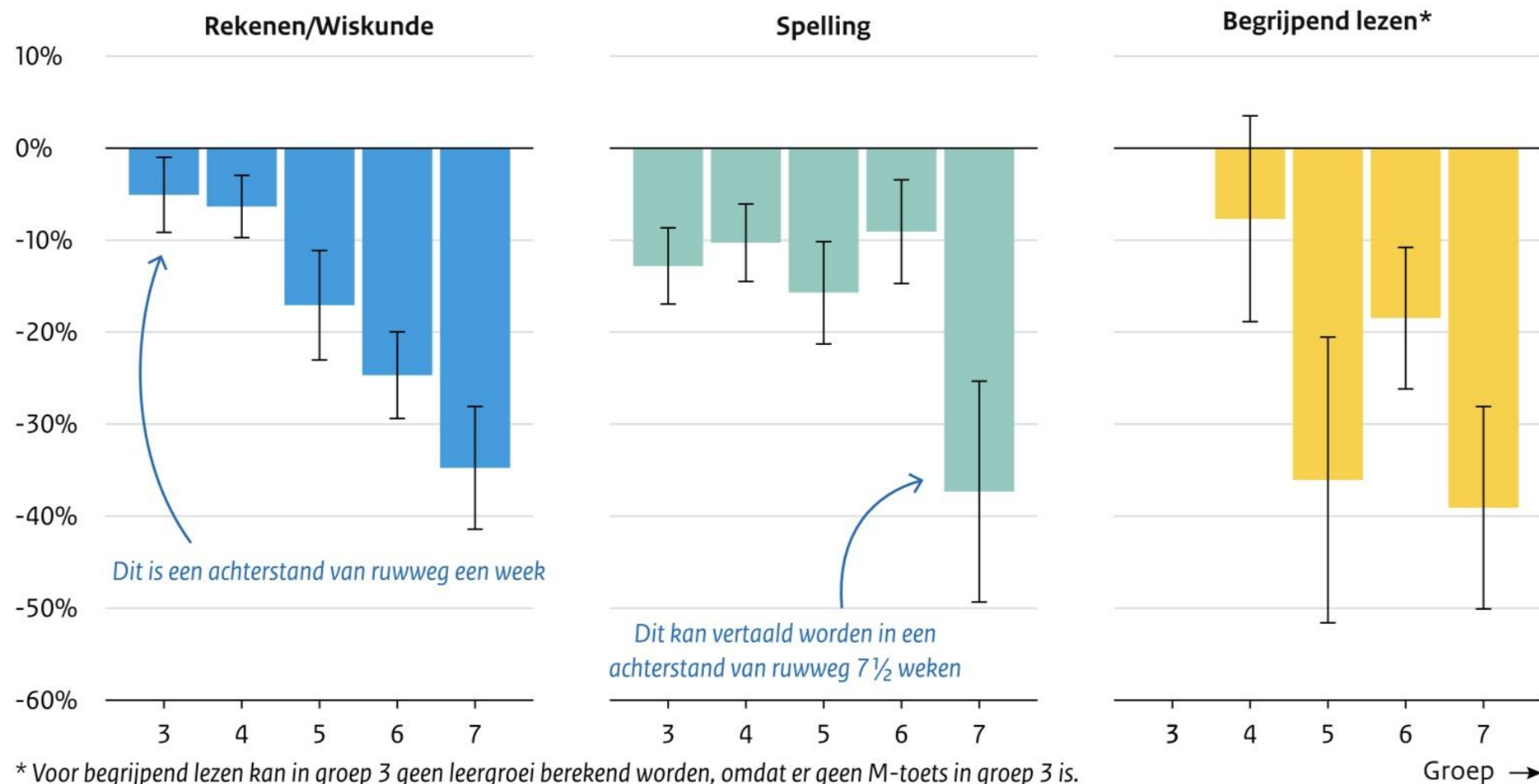
Rekenen-wiskunde

bron: CBS/DUO, bewerking OIS

Figuur 2 Leergroei eerste helft 2020 ten opzichte van eerdere jaren

↑ Percentage afwijking van normale leergroei tussen M- en E-moment

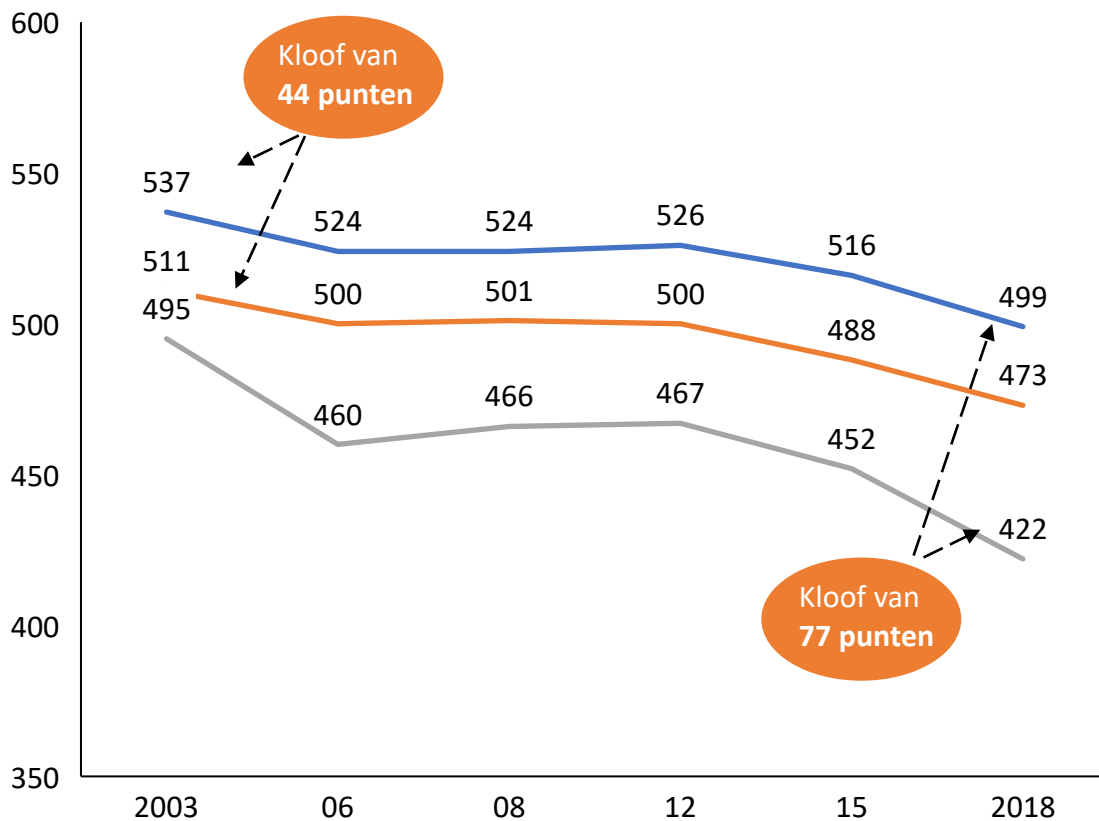

Bron: Inspectie van het Onderwijs, 2021e, eigen berekeningen op basis van niet openbare CBS-microdata

Vooral daling leerprestaties van lage SES leerlingen

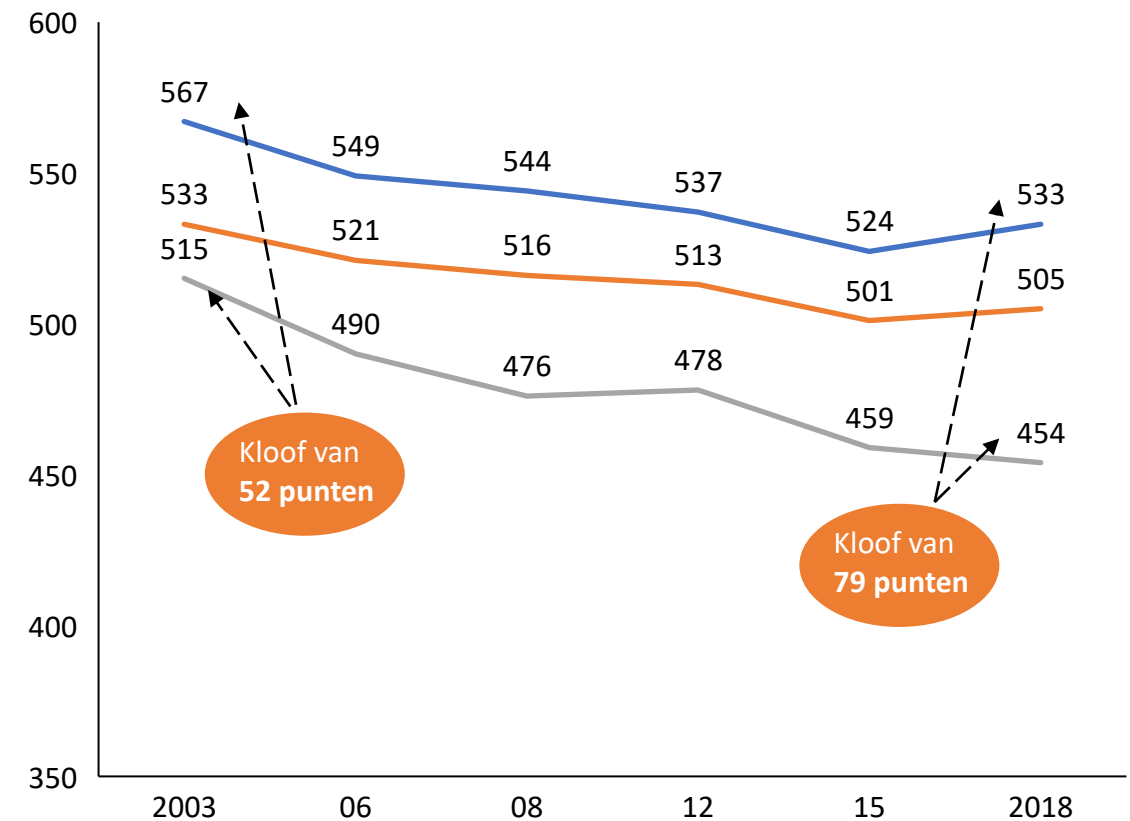
Gemiddelde scores leesvaardigheid PISA-2003 t/m PISA-2018

Score, Nederland, naar hoogste opleidingsniveau ouders

Gemiddelde scores wiskunde PISA-2003 t/m PISA-2018

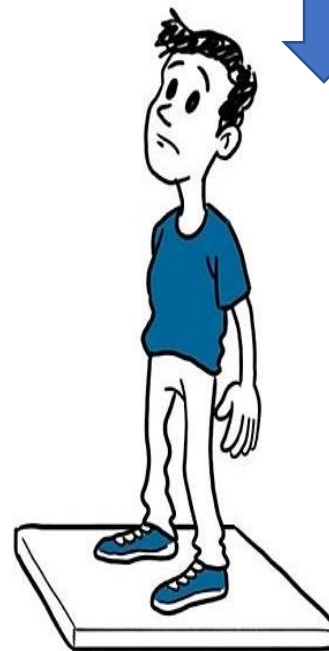
Score, Nederland, naar hoogste opleidingsniveau ouders

**GEFELICITEERD
MET HET
DIPLOMA VAN
JE OUDERS!**

*lage verwachtingen
meer last van schoolsluiting
meer vertraging in COVID19-tijd
lagere adviezen
minder steun vanuit thuis
minder goede klasgenoten
meer startende leraren
meer last van lerarentekort*

Extra investeren in basisvaardigheden en gelijke kansen

Nationaal Programma Onderwijs: ongelijk investeren + effectieve aanpakken

#hoedan?

Wat werkt bij basisvaardigheden en gelijke kansen?

- *1. Goede leraren en schoolleiders*
- *2. Hoge verwachtingen & kansrijk onderwijs*
- *3. Extra ondersteuning bij barrières*
- *4. Investeren in ouderbetrokkenheid*

1. Goede leraren en schoolleiders

**Wat werkt bij
basisvaardigheden
en gelijke kansen?**

- *Coaching*
- *Gerichte bijscholing / professionalisering*
- *Lerende & reflecterende teams*
- *Organiseer 'peer learning'*
- *Maak werken op scholen met uitdagende leerlingpopulatie extra aantrekkelijk*

2. Hoge verwachtingen

**Wat werkt bij
basisvaardigheden
en gelijke kansen?**

- *Voorkom lage verwachtingen bij niveau-
groepen*
- *Voorkom onderadvisering*
- *Voorkom cultuur van 'kan niet', 'wil niet'*
- *Stimuleer opstroom*

3. Extra lessen en ondersteuning

**Wat werkt bij
basisvaardigheden
en gelijke kansen?**

- *VVE*
- *Bijspijkeren voor leerlingen die dit nodig hebben: verrijkte schooldag, zomerscholen*
- *Peer-tutoring: zet schoolgenoten gericht in voor extra begeleiding*
- *Extra ondersteuning voor welbevinden*

- *Let op: werkt alleen gericht!*

4. Ouderbetrokkenheid

**Wat werkt bij
basisvaardigheden
en gelijke kansen?**

- *Organiseer contact met ouders*
- *Informeer ouders actief over de school en de rol die zij kunnen spelen*
- *Organiseer educatieve partnerschappen*

EducationLab
Netherlands

➤ Meer weten?

- www.education-lab.nl
- NRO
- Kennisbank PO-Raad
- Menukaart OCW
- Overzichten interventies LEARN! & KBA
- Adviezen Onderwijs OMT

➤ Contact:

- I.deWolf@maastrichtuniversity.nl

DANK!

**Pak een hamer
en doe mee!**

Duurzame onderwijskwaliteit Kansrijke aanpak ?

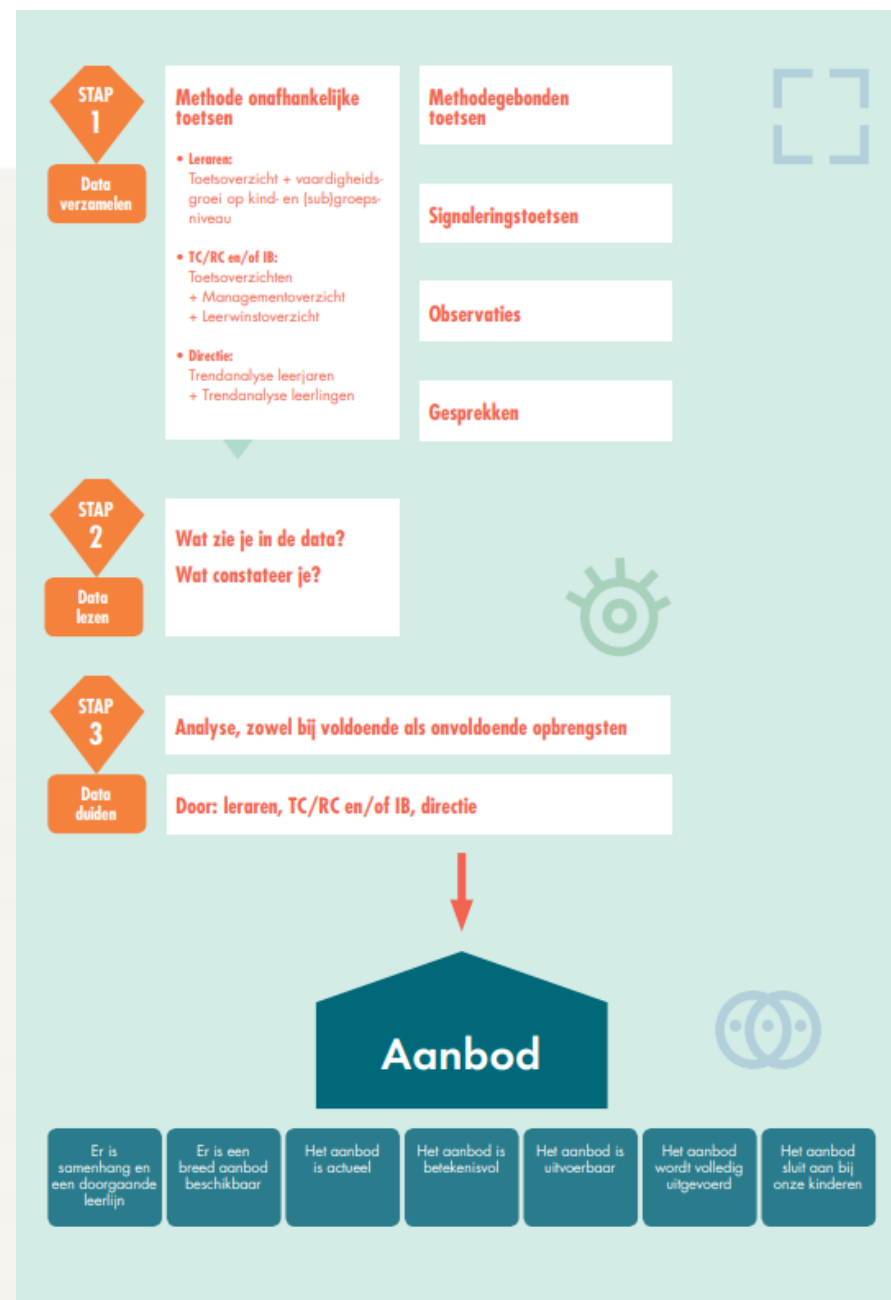
- 📍 SAAM* bestaat sinds 1 januari 2018 > 26 scholen in zes gemeentes in Brabant 😊 'georganiseerd' in vijf clusters.
- 📍 Volop geïnvesteerd op ZIJN wat we ZEGGEN > Bestuursinspectie zomer 2019 > check
- 💎 Professional in positie > verdieping leraarschap > SAAM* wijzer analyse nov 2019
- 💎 2020 > wat zal ik zeggen > we kozen voor “**gouden regels**” als inhoudelijk verlangen
En voor 2021 de uitgangspunten: **optimisme, geduld & doelen zijn voor iedereen de weg ernaar toe verschilt**. Kansengelijkheid als perspectief, SAAM* naar inclusiever onderwijs.
- 📏 Januari 2021 > we besloten voor 'pas op de plaats' geen andere ambities dan optimaliseren in het hier en nu. Het kind in beeld, in beweging en erover kunnen getuigen. SAAM* focus 2021.
Interne druk verlagen waar externe druk zo loeigroot is.
- Met **Ruimte Richting en Rugensteun** de SAAM* wijzer analyse betekenis en inhoud geven.
- Toen was er ineens het NPO. Wij vlochten het in SAAM* focus 2021. Wij gaan immers voor duurzame ontwikkeling.

SAAM* Wijzer analyse

Een stappenplan voor analyse van data

November 2019

Pedagogisch handelen

De school is voor ieder kind een veilige en passende plek

We hebben hoge verwachtingen van kinderen

We kiezen voor diepgang en nieuwsgierigheid in onze leeromgeving

Leertijd

Er zijn schoolbrede afspraken over gebruik onderwijstijd

De geplande onderwijstijd wordt aan het lesdoel besteed

De les verloopt volgens planning

Kinderen zijn betrokken tijdens de les

Tijd is afgestemd op de ondersteuningsbehoeften van de kinderen

Leren en lesgeven

Het klassenmanagement is doelmatig

Het lesdoel is duidelijk voor kinderen

De instructie is effectief

De opbouw van de instructie deugt

Het onderwijs activeert de kinderen

Er wordt feedback gegeven bij de uitleg

Er is aandacht voor strategieën voor leren en denken

Leerlingen zorg

We hanteren een cyclisch systeem voor leerlingenzorg, dat deugt:

We signaleren

We analyseren

We stellen doelen en maken plannen

We voeren de plannen uit

We evalueren

Conditie

Onze kwaliteitszorg leggen we vast in Macon/Marap, Schoolplan, zelfevaluatie

Leiderschap is een schoolaan gelegenheid: wie het weet, moet het zeggen

Er is sprake van een professionele cultuur

We geven vorm aan pedagogisch partnerschap

We voeren het 'goede' gesprek met elkaar en onze partners

Middelen worden doelmatig ingezet voor onderwijs

STAP 4

Doelen en doen

Doelen

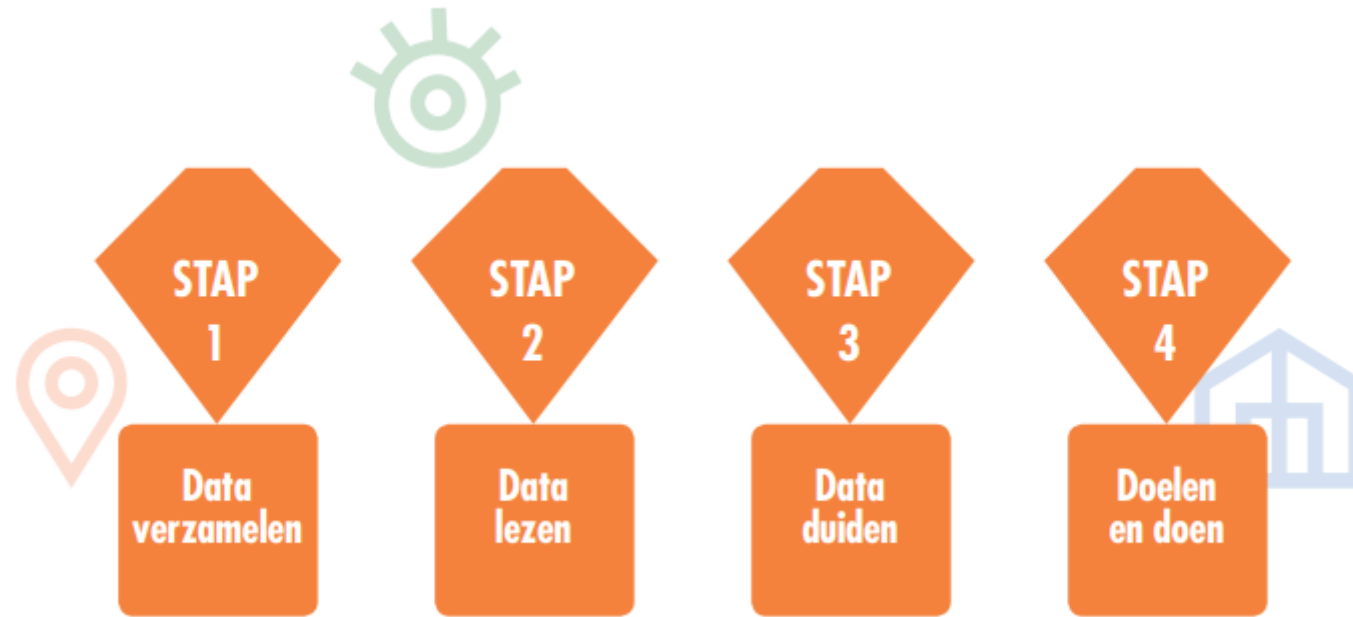
We formuleren wanneer we tevreden zijn in meetbaar, merkbaar en zichtbaar

Doen

We realiseren betrouwbaarheid door merkbaar en zichtbaar te normeren met lezen, zien en horen

We doen het SAAM*

Richting

*Gouden
Regels
per stap*

Ruimte

*Eigen
keuzes*

Ruggensteun

*Ondersteuning
van collega's,
documenten,
systemen, etc.*

Stap 1 Data verzamelen

➤ RICHTING

Onze gouden regels:

- We verzamelen data – kwantitatieve en/of kwalitatieve – over de cognitieve, sociaal-emotionele, executieve ontwikkeling van kinderen en over hun thuissituatie.
- De data die we verzamelen kunnen we lezen, horen en/of zien.
- We verzamelen data door MET kinderen, ouders en elkaar te praten.
- We brengen deze data samen op verschillende niveaus: kind, groep, school en SAAM*breed.
- We maken deze data inzichtelijk voor onszelf, kinderen en ouders.
- We maken zoveel mogelijk gebruik van onze eigen systemen, structuren en processen.

Cognitieve,
Sociaal-emotionele,
Executieve
ontwikkeling

Zicht op ontwikkeling

Leerlingenzorg SAAM*scholen		Nationaal Programma Onderwijs
Data verzamelen (lezen – horen – zien)		Data verzamelen (lezen – horen – zien)
Op-/bijstellen van groepsplannen, handelingsplannen, trendanalyses	 	Data lezen & Data duiden <i>= de schoolscan</i>
Groepsbesprekingen & leerlingbesprekingen	 	Data duiden & kiezen interventies <i>= de schoolscan & schoolprogramma</i>
Oudergesprekken	 	Betrekken van ouders en MR <i>bij de schoolscan & schoolprogramma</i>
Uitvoeren plan in de groep		Uitvoeren interventie van het keuzemenu
Evalueren plan		Evalueren en borgen, Verantwoording & monitoring

Zicht op ontwikkeling

Vragen

Zet ze
in de chat

Break-out rooms

Vraag 1:

Wat zijn kansrijke aanpakken
voor jouw school/scholen?

Vraag 2:

Hoe kom je tot onderbouwde
keuzes?

Afronding

[www.samenslimmerpo.nl/dossiers/
onderwijsresultatenmodel](http://www.samenslimmerpo.nl/dossiers/onderwijsresultatenmodel)

[www.samenslimmerpo.nl/dossiers/
herstel-na-corona](http://www.samenslimmerpo.nl/dossiers/herstel-na-corona)

Samen Slimmer PO

Een initiatief van de PO-Raad

ARTIKEL

Onderwijskwaliteit: bekijk het ondersteuningstraject van de PO-Raad

bo

Uitgelicht

SUBDOSSIER

Leerlingen in beeld -
herstel na corona

SUBDOSSIER

Effectieve interventies -
herstel na corona

SUBDOSSIER

Schoolorganisatie - herstel
na corona

Ministerie van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschap

EXTERNE LINK

Informatie Rijksoverheid
over Nationaal Programma
Onderwijs

 Afkomstig van Rijksoverheid

SUBDOSSIER

Inspiratie van collega's -
herstel na corona

EXTERNE LINK

Deel zelf je voorbeeld -
herstel na corona

SUBDOSSIER

Komende webinars -
herstel na corona

**Bedankt voor
jullie
aandacht!**

PORAAD

www.poraad.nl